

HET ITINERA INSTITUTE: 10 GEBODEN VOOR INDUSTRIEEL BELEID

2010/1
17 03 2010

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

In de nasleep van de economische crisis voelt de overheid zich geroepen om een rol te spelen bij de vernieuwing van het industrieel weefsel. In Vlaanderen is er zelfs sprake van een transformatiefonds van 500 miljoen euro voor de Vlaamse economie en ook in Wallonië zijn er initiatieven gericht op industriële bedrijven in het kader van het Marshallplan.

Wat we nodig hebben is een kader waarbij de voorwaarden waaronder overheidssteun kan, zo duidelijk mogelijk afgelijnd worden. De echte uitdaging is de objectieve factoren te achterhalen die bepalen of specifiek industrieel beleid leidt tot een succesverhaal of een geldsverslindend prestigeproject.

Het Itinera Institute stelde de 10 geboden voor een geslaagd industrieel beleid in België op.

I. Sunrise, geen sunset

Een cruciale voorwaarde om te vermijden dat industrieel beleid leidt tot verkwanseling van publieke middelen kan er ten eerste in bestaan om enkel nieuwe technologieën te steunen (sunrise- in plaats van sunset-industrieën)

II. Transparante en tussentijdse evaluatie

Ten tweede moeten steeds duidelijke doelstellingen opgesteld worden waarbij elke steun vervalt indien deze niet tijdig bereikt worden. Transparantie is hiertoe een levensnoodzakelijke voorwaarde, om correct te kunnen evalueren. Winnaars moeten beloond worden, verliezers moeten niet gestraft worden (wel losgelaten).

III. Zorgvuldig ontwerp van bestuurlijke capaciteit

De achillespees van industrieel beleid is de bestuurlijke capaciteit, ook om er in geval van negatieve evaluatie tijdig de stekker uit te trekken.

IV. Specifieke activiteiten, geen hele sectoren

Ten vierde gaat het werkelijk om het stimuleren van bepaalde toekomstgerichte activiteiten en niet van het bevoordelen van hele sectoren.

V. Voldoende externaliteiten genereren

Ten vijfde kan overheidssteun enkel verantwoord worden als duidelijke externaliteiten gegenereerd worden met een speciale plaats voor proeftuinprojecten die een groot demonstratie-effect genereren.

VI. Geen scheeftrekking concurrentie

Ten zesde moet steeds erg opgepast worden dat er geen concurrentievervalsende effecten worden gecreëerd door een geprivilegieerde relatie tussen bepaalde bedrijven en de overheid..

VII. Evenwichtige samenwerking overheid-privé

Samenwerking tussen overheid en private sector kan enkel vanuit een wederzijds respect voor de eigenheid van elk. Het is de taak van de overheid om te zorgen dat het algemeen belang bevorderd wordt.

VIII. Aansluiten op aanwezige know how

De overheid moet vooral mikken op activiteiten waarvoor er reeds een basis aan kennis en privaat R&D-traditie bestaat.

IX. Algemeen ondernemersklimaat primeert op industrieel beleid

Industrieel beleid is immers maar één van de mogelijke rollen van de overheid, waarbij maatregelen die de aantrekkelijkheid van het algemene ondernemersklimaat ondersteunen steeds centraal dienen te staan.

X. Respecteren van de Europese interne markt en regels WHO naar geest en letter

In heel wat domeinen is coördinatie op minstens Europees niveau gewenst is, omdat ze effectief fysisch de grenzen van een individuele lidstaat kunnen overschrijden, maar ook omdat de noodzakelijke schaalvoordelen vaak niet ontwikkeld kunnen worden binnen de grenzen van (zeker) een klein land.

De volledige studie is te consulteren op www.itinerainstitute.org.

Ivan Van de Cloot
Hoofdeconoom Itinera Institute

Onafhankelijke denktank voor
duurzame economische groei
en sociale bescherming.